

Leo Trotskij

Monatte korsar Rubicon¹

Det är i dag absurt och olämpligt att tala om gemensam aktion med Syndikalistiska förbundet eller Kommittén för fackföreningarnas oberoende. Monatte har korsat Rubicon. Han har allierat sig med Dumoulin mot kommunismen, mot oktoberrevolutionen och mot den proletära revolutionen i allmänhet. Ty Dumoulin tillhör den proletära revolutionens farligaste och mest förrådiska fiender. Det har han visat i handling på det mest frånstötande sätt. Han har sedan länge strukit omkring på vänsterflygeln bara för att i det avgörande ögonblicket förena sig med Jouhaux, dvs. med kapitalets mest krypande och mest korrupta agent. Särskilt i Frankrike, där de obestrafade förräderierna är otaliga, består den ärlige revolutionärens uppgift i att påminna arbetarna om det förflutnas erfarenheter, att stålsätta ungdomen i oförsonlighet, att outtröttligt berätta historien om Andra internationalens och den franska syndikalismens förräderi och att avslöja den skändliga roll som spelades av inte bara Jouhaux & Co, utan framför allt av de franska ”vänstersyndikalisterna” som Merrheim och Dumoulin. Den som inte fullföljer denna elementära uppgift för den nya generationen förlorar för alltid rätten till revolutionär tillit. Kan man t ex bevara ens en skugga av aktning för de tandlösa franska anarkisterna, när de åter framställer Sébastien Faure som en ”antimilitarist”, denne gamle gycklare som svängde sig med pacifistiska fraser i fredstid och kastade sig i armarna på Malvy,² dvs. i armarna på den franska börsen,³ när kriget bröt ut? Var och en som försöker förpassa dessa fakta till glömskan, och på så sätt ge politisk amnesti åt politiska förrädare, kan vi enbart betrakta som en oförbätterlig fiende.

Monatte har korsat Rubicon. Från att ha varit en vacklande allierad, har han först blivit en vacklande motståndare och för att senare bli en direkt fiende. Detta måste vi säga till arbetarna, klart, högt och oförtröttligt.

För enkla människor, men också för vissa svindlare som spelar dumma, kan vårt omdöme synas vara överdrivet och ”orättvist”. Monatte förenar sig ju med Dumoulin *enbart* för att återupprätta ”fackföreningsrörelsens” enhet. Enbart för detta! Fackföreningarna, förstår ni, är varken ett parti eller en ”sekt”. Fackföreningarna måste, förstår ni, omfatta hela arbetarklassen, alla dess strömningar. På fackföreningsområdet kan man därför arbeta vid Dumoulins sida utan att ta ansvar för varken hans förgångna eller hans framtid. Sådana funderingar utgör den kedja av billiga spetsfundigheter som de franska syndikalisterna och socialisterna älskar att bolla med när de vill sopa igen spåren efter något som stinker.

Om det hade funnits enhetsfackföreningar i Frankrike, skulle revolutionärerna självfallet inte ha lämnat organisationen på grund av att där fanns förrädare, överlöpare och auktoriserade agenter för imperialismen. Revolutionärerna skulle inte själva ha tagit initiativet till en splittring. Men när de anslöt sig till eller stannade kvar i dessa fackföreningar, då skulle de

¹ **Monatte korsar Rubicon.** Monatte och hans vänner i Syndikalistiska förbundet hade skickat ut en deklARATION ”Till fackföreningsenhetens rekonstruktion”. Den var undertecknad av tjugotvå aktivister från CGT, CGTU och oberoende fackföreningar, inklusive av George Dumoulin, och deklARATIONEN förklarade: ”Några fackföreningsaktivister ... är eniga om, att det efter tio års fraktionskamp var nödvändigt att göra ett försök att få slut på splittring i fackföreningarna. De var eniga om att knänsätta idén om att återupprätta fackföreningsenheten i en enda central organisation på grundval av Amiens-dokumentet. Enligt deras mening kunde detta enbart förverkligas på grundval av klasskampen och fackföreningsrörelsens oberoende, utan inblandning av politiska partier, fraktioner eller sekter, såväl som från regeringar.” (*Révolution prolétarienne*, nr. 112, 5 december 1930).

² **Sébastien Faure ... Malvy.** I januari 1915 uppmanade Faure till kamp mot kriget. Kort efter kom han överens med inrikesminister Malvy om att avstå från antikrigsagitationen.

³ **Den franska börsen.** Aktiemarknad.

inrikta alla sina ansträngningar på att *inför massorna avslöja förrädarna som förrädare*, misskreditera dem utifrån massornas egna erfarenheter, isolera dem och beröva dem den självtillit som de åtnjuter, och till sist hjälpa massorna att stöta ut dem. Det är enbart detta som kan rättfärdiga revolutionärernas deltagande i de reformistiska fackföreningarna.

Men Monatte arbetar inte alls sida vid sida med Dumoulin i fackföreningarna, vilket bolsjevikerna många gånger måste göra med mensjevikerna, samtidigt som de förde en systematisk kamp mot dem. Nej, *Monatte har förenat sig med Dumoulin som en allierad* på en gemensam plattform, och har tillsammans med honom skapat en politisk fraktion eller en "sekt", som talar den franska syndikalismens språk för att senare inleda ett politiskt korståg för att erövra fackföreningsrörelsen. Monatte kämpar inte mot förrädarna på fackföreningsområdet; tvärtom har han förenat sig med Dumoulin och tagit honom under sina vingars skugga, samtidigt som han presenterar sig för massorna som Dumoulins läromästare. Monatte säger till arbetarna att man kan gå hand i hand med Dumoulin mot kommunisterna, mot Röda fackföreningsinternationalen, mot oktoberrevolutionen och följaktligen mot den proletära revolutionen i allmänhet. Detta är den osminkade sanningen, som vi med hög röst måste uttala för arbetarna.

När vi en gång karakteriserade Monatte som en *centrist som glider mot höger*, försökte Chambelland⁴ att förvandla denna helt korrekta vetenskapliga definition till en billig vits, och t o m kasta tillbaka den centristiska beteckningen på oss, precis som en fotbollsspelare skickar tillbaka bollen genom att nicka den med sitt huvud. Tyvärr får ibland huvudet lida för det! Ja, Monatte var en centrist och hans centrism innehöll alla element av den opportunist som han idag ger uttryck för.

I samband med avrättningarna av indokinesiska revolutionärer⁵ i våras, utarbetade Monatte indirekt följande handlingsplan:

"Jag förstår inte, varför de partier och organisationer som disponerar de nödvändiga medlen under sådana omständigheter inte skickar representanter och journalister som gör undersökningar på platsen. Borde de inte, bland kommunistpartiets dussin parlamentsledamöter och bland socialistpartiets hundra, kunna utse en undersökningskommission, med uppdrag att föra en kampanj som skulle kunna få kolonialisterna att slå till reträtt och rädda de fördömda?" (*La Révolution prolétarienne*, nr. 104.)

Med befallande förebråelser likt en ordningsmans i skolan gav Monatte kommunisterna och socialdemokraterna råd om hur de skulle kämpa mot "kolonialisterna". Enligt honom tillhörde socialpatrioterna och kommunisterna för ett halvår sedan *samma läger* och behövde bara följa Monattes råd för att föra en korrekt politik. Hur socialpatrioterna skulle kunna bekämpa "kolonialisterna", när de stöder och i praktiken verkställer den koloniala politiken, den frågan existerade överhuvudtaget inte för Monatte. Kan kolonier, dvs. nationer, stammar och raser styras utan att man skjuter ned rebeller, de revolutionärer som försöker frigöra sig från det tunga koloniala oket? Zyromsky⁶ och hans likasinnade har inget emot att vid varje lämpligt tillfälle lägga fram en skrivbordsprotest mot den koloniala "bestialiteten". Men det hindrar dem inte från att tillhöra det socialkolonialistiska partiet som styrde in det franska

⁴ **Chambelland**, Maurice (1901-1966). 1922 i *La Vie ouvrière*s redaktion, 1923 i Kommunistpartiet och redaktör för *l'Humanité*. Lämnade 1924 tidningen och PCF. Medlem av **Révolution prolétarienne**-gruppen. Monattes närmaste medhjälpare.

⁵ **Avrättningarna av indokinesiska revolutionärer**. Efter ett myteri vid Yen Bai-garnisonen i februari 1930 utbröt lokala bondeuppror och därefter strejker, som kulminerade i storstäderna i maj. De franska imperialisternas repressalier var brutala, med tusentals nedskjutna, tiotusentals arresterade och tusentals nedbrända hus.

⁶ **Zyromsky**, Jean (1890-1975). Ledare för det franska socialistpartiets vänsterflygel på 30-talet. Under andra världskriget gick han med i kommunistpartiet.

proletariatet på en chauvinistisk kurs under kriget, vars huvudmål var att bevara och utvidga kolonierna till gagn för det franska borgerskapet. Monatte har glömt allt detta. Han resonerar som om det inte har ägt rum stora revolutionära händelser i en rad västerländska och österländska länder sedan dess, och som om inte de olika strömningarna hade prövats i handling och erfarenheten visat vad de går för. För ett halvår sedan låtsades Monatte starta om helt på nytt igen. Och under denna tid gjorde historien åter narr av honom. MacDonald⁷, de franska syndikalisternas trosfrände, som Louzon nyligen gav några utomordentliga råd, skickade inte befriande undersökningskommissioner utan väpnade styrkor till Indien, och kom i strid med hinduerna på ett mer motbjudande sätt än någonsin Curzon.⁸ Och alla engelska fackföreningsskurkar samtycker till denna slaktares arbete. Är detta en slump?

I stället för att dra lärdom av den nya läxan, och vända ryggen åt den hycklande ”neutraliteten” och ”oberoendet” har Monatte tvärtom tagit ett nytt steg, denna gång ett avgörande steg över i armarna på McDonalds och Thomas franska motsvarigheter.⁹ Vi har inget mer att diskutera med Monatte.

De ”oberoende” syndikalisternas block med bourgeoisins öppna agenter har stor symptomatisk betydelse. I källborgarnas ögon verkar det som om representanterna från båda lägren hade tagit ett steg mot varandra i enhetens namn, för att avsluta brödrastriden och andra vackra fraser. Det finns inget som är mer fränstötande, falskare än detta frasmakeri. I själva verket har detta block en helt annan betydelse.

I arbetarbyråkratins olika kretsar och delvis också i arbetarkretsar är Monatte en representant för de element som försökte närma sig revolutionen, men som förlorade tron på den genom de sista tio eller tolv årens erfarenheter. Ser du inte att den utvecklas via så komplicerade och tilltrasslade vägar, att den leder till inre konflikter, ständigt nya splittringar, och att den efter ett steg framåt tar ett halvt och ibland ett helt steg tillbaka? Åren av borgerlig stabilisering, åren med tillbakagång för den revolutionära flodvågen, har givit näring åt misströstan, trötthet och opportunistiska stämningar i vissa delar av arbetarklassen. Alla dessa stämningar har nu mognat i Monatte-gruppen och definitivt fört den från det ena lägret till det andra. På vägen stötte Monatte ihop med Louis Sellier,¹⁰ som – överhopad med kommunala utmärkelser – hade sina egna skäl att vända revolutionen ryggen. Monatte och Sellier har deserterat tillsammans. Ingen mindre än Dumoulin kom dem till mötes. Samtidigt som Monatte svängde över från vänster till höger, ansåg alltså Dumoulin det passande att svänga från höger till vänster. Vad beror detta på? Orsaken är att Monatte, som är en empiriker – och centrister är alltid empiriker, annars skulle de inte vara centrister – har uttryckt sina känslor inför stabiliseringsperioden vid en tidpunkt, då denna period *har börjat omvandlas till en annan, långt mindre lugn och mycket mindre stabil period.*

Världskrisen har antagit enorma dimensioner, och för närvarande fördjupas den. Ingen kan förutsäga när den kommer att upphöra eller vilka politiska konsekvenser den kommer att föra med sig. Situationen i Tyskland är särskilt tillspetsad. Det tyska valet orsakade akuta störningar, inte enbart i de inre förhållandena, utan också i de internationella förhållandena,

⁷ **MacDonald**, James Ramsay (1866-1937). Pacifistisk socialist under första världskriget. Storbritanniens förste premiärminister från Labourpartiet (1924). 1931, under hans andra period som premiärminister, lämnade han Labourpartiet för att bilda ett ”nationellt enhetskabinett” med det konservativa partiet.

⁸ **Curzon**, George Nathaniel, Lord (1859-1925). Brittisk utrikesminister från 1919 till 1923.

⁹ **Thomas**, J. H. (1874-1949) Brittisk fackföreningsledare. Koloniminister i Labourpartiets regering i 1924. Lämnade 1931 Labour tillsammans med MacDonald, då han åter fick posten som koloniminister.

¹⁰ **Louis Sellier** (1885-1978). Generalsekreterare i det Franska Kommunistpartiet efter Frossards utträde 1923; lämnade 1929 partiet; grundade POP (Parti Ouvrier et Paysan – Arbetar- och Bondepartiet). POP-isterna var den franska motsvarigheten till Brandlerianerna i Tyskland och Lovestoneiterna i USA.

vilket åter visar på vilken grundval Versaillesfreden¹¹ vilar. Den ekonomiska krisen har runnit över gränsen till Frankrike, där vi redan – efter ett långt mellanspel – ser en begynnande arbetslöshet. Under de relativt ekonomiskt framgångsrika åren led de franska arbetarna under CGT-byråkratins politik. Under krisåren kan de påminna den om dess förräderier och förbrytelser. Jouhaux kan inte låta bli att vara orolig. Han behöver absolut en vänsterflygel, kanske i ännu högre grad än Blum. Vilket syfte fyller då Dumoulin? Självfallet ska man inte tro att allt är tillrättalagt som tangenterna på ett piano och att det har formulerats i ett samtal. Det behövs inte. Alla dessa personer känner varandra, de vet vad de är kapabla till och i synnerhet begränsningarna för hur långt var och en av dem kan gå till vänster, utan att de och deras ledare bestraffas. (Det faktum att förbundsbyråkratin behåller en vaksam och kritisk inställning till Dumoulin, ibland även med en underton av fientlighet, vederlägger på intet sätt det ovanstående. Reformisterna måste vidtaga sina försiktighetsmått och hålla ett öga på Dumoulin, så att han inte låter sig ryckas med av det arbete som reformisterna har ålagt honom och överskrider de utstakade gränserna.)

Dumoulin intar sin plats som Jouhaux vänsterflygel just när Monatte, som ständigt har svängt åt höger, har beslutat sig för att korsa Rubicon. Dumoulin måste återupprätta sitt rykte, åtminstone lite grann – med Monattes hjälp och på hans bekostnad. Jouhaux kan inte ha några invändningar när hans egen Dumoulin komprometterar Monatte. På detta sätt faller allt på plats: Monatte har brutit med vänsterflygeln vid en tidpunkt då CGT-byråkratin funnit det nödvändigt att gardera sin oskyddade vänsterflygel.

Vi analyserar inte personliga kursändringar för Monattes skull, han som en gång var vår vän, och bestämt inte för Dumoulin skull, han som vi för länge sedan dömde ut som en oförfärdlig fiende. Det som intresserar oss är den *symptomatiska* betydelsen av dessa personliga omgrupperingar, som avspeglar långt mer djupgående processer hos arbetarmassorna.

Den radikaliserings, som skrikhalsarna proklamerade för två år sedan, närmar sig obestridligt i dag. Den ekonomiska krisen har nått till Frankrike – efter en fördröjning, det är sant. Det är inte omöjligt att den kommer att utveckla sig på ett stillsammare sätt än i Tyskland. Bara erfarenheterna kan avgöra detta. Men utan tvekan kommer den stabila passivitet som karakteriserade den franska arbetarklassen under de så kallade ”radikaliseringsåren”, inom kort att ersättas av en växande aktivitet och militant anda. Det är denna nya period som revolutionärerna måste vända blicken mot.

På tröskeln till denna nya period samlar Monatte ihop de uttröttade, de desillusionerade, de utmattade och lotsar in dem i Jouhaux läger. Så mycket värre för Monatte och så mycket bättre för revolutionen!

Den period som ligger framför oss kommer inte att bli en period då fackföreningarnas falska neutralitet stärks, utan kommer tvärtom att bli en period då de kommunistiska positionerna i arbetarrörelsen stärks. Vänsteroppositionen står inför stora uppgifter. Med säkra segrar i sikte, vad måste göras för att vinna dem? Inget annat än att *förbli trogen mot sig själv*. Men om detta nästa gång.

Prinkipo, 15 december 1930.

Översättning: *Martin Fahlgren*

---

¹¹ **Versailles**. Versailles-traktaten blev pålagt Tyskland efter första världskriget av de allierade imperialistiska segerherrarna.